

дълъбочинж-тѣ на свои-ты равнища, отдѣто той съ голѣмѣ мѣкѣ ся върнѧлъ назадъ. Дарий Истасиѣ ся прочулъ не толкова съ войнишки-ты си прѣдприятия, колкото съ разумно-то си правление и уряжданіе на голѣмѣ-тѣ Персидскѣ държавѣ, въ които влизали токоречи всички-ти народи на Средниѣ Азиѣ съ Египетъ.

Персидска-та държава била раздѣлена на 20 области (сатрапии). Заповѣдници-ти (сатрапи-ти) имали въ области-ты си пълна власть; нѣ гы надзирали особни царски чиновници, които ся наричали очи и уши на царя. Самъ царь-тѣ бѣлъ образецъ на источни-ты владалци; власть-та му въ нищо не бѣла ограничена, и всички-ти подданици му бѣли сѫще роби. Царь-тѣ всяко бѣлъ обыколенъ съ много вардаче и съ царски чиновници. Цареви-ти му дворове ся отличавали по голѣмо-то богатство. Всяка область бѣла дължна да дава на царскѣ-тѣ транезж отъ по-добры-ты си произведения; запримѣръ: пшеницѣ докарвали отъ заходни-ты брѣгове на Малъ Азиѣ, вино отъ Сириѣ, водѣ отъ рѣкѣ Хоаспѣ (притокъ на Тигръ), и тѣхъ водѣ носили въ златни сѫдове слѣдъ царя, кога ся намиралъ на войнѣ. Мѣстоопрѣбываніе-то царь-тѣ си мѣнявалъ спорядъ годишни-ты врѣмена: зимѣ живѣлъ въ задушній Вавилонъ, пролѣтъ въ Сузѣ (на истокъ отъ Вавилонъ), а лѣтѣ въ хладниѣ Екбатанѣ. Сподирници-ти му, жены-ты му и стражи-та всѣдѣ ходили съ него.

Най-напрѣдъ Перси-ти ся отличавали по юначество и просты нѣравы; сынове-ты си учили особено на три прѣдмѣта: да ъздѣть на конь, да стрѣлять и да не лѣжать. Нѣ, кога покорили Мидянини-ты и Вавилонянини-ты, зели отъ тѣхъ много обычии, богато да ся обличиятъ и като тѣхъ да живѣятъ, и ся научили да лѣжатъ.

Могжество-то на Персидскѣ-тѣ държавѣ не бѣло за много: тя бѣла съставена отъ всяканви народи, които съ мѣкѣ теглили чюждеземный хомотъ, та вдигали главѣ чисто кога имъ прилѣгнело. А освѣнь това у персидскій дворъ слѣдъ Дарий ся умножили сплѣт-